

AGRU IN VICARIATUL MARAMUREȘ

Suplimentul Organului „Dumineca“.

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirii No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca“.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca“.

Congresul General al Agrului.

Dej. 21—23 Octomvrie 1933.

Intr'o atmosferă sărbătorească s'a ținut în zilele de 21—23 Octomvrie congresul general ai Agru-lui în Dej. — Toți cari au fost de față simțeau, gravitatea și seriozitatea acestor zile Nici nu se putea altcum, doar „Agru“ a ajuns în a doua fază a evoluției, la faza de a începe *activitatea conștientă* conform scopului expus atât de limpede la congresul de întemeiere ținut acum vre-o câțva ani. Aceasta a patra adunare generală este începutul „Agru“-lui, cum trebuie să fie Agru.

Nu ne-am înșelat în așteptările noastre. Toți cei impacienți, cari până acum au socotit, că „Agru“ este inert, au putut constata, că până acum nu s'a făcut mult din motivul că cei chemați la conducerea Agru-lui au așteptat până acum, ca poporul să se familiarizeze cu concepția Agru-lui și ca idea să se răspândească și în colțurile cele mai ascunse ale Țării. Patru ani și mai bine au trebuit la aceasta muncă de organizare. Odată aceasta terminată, urmează acum era cea nouă, era muncii.

Cei prezenți.

Grija cea mare a arhierilor noștri față de toate mișcările Agru-lui, a făcut, ca la aceasta grandioasă adunare să ia parte arhierii noștri cu excepția *I. Preasfințitului Mitropolit*, care cum știm cu toții din cauza boalei sale nu

poate părăsi Blajul și a *I. Preasfințitului Frențiu* din Oradea, care a fost împiedecat de alte motive tot atât de momentuoase, însă și acești înalți arhierii au ținut să fie reprezentați: primul prin Ilustrisimul *Iacob Popa* prepozitul capitlului din Blaj, iar al doilea prin Reverendisimul *Augustin Maghiar* canonic. Afară de înalții arhierii a participat la congres tot ce are mai bun Biserica noastră catolică: Generalul Pop Dănilă, canonic Alex. Brebanu, prepozitul capitular din Baia Mare, canonicul Nic. Brânzeu, Msgr. Anton Gabor din Iași în reprezentarea Bisericii catolic din vechiul regat, Dr. Egri, canonicul Agărbiceanu, prof. universitar Borza, conferențiarul Motogna și mulți alții, asemenea valoroși stâlpi ai Bisericii noastre sfințe.

Primirea arhierilor.

Arhierii sosesc în 21 Octomvrie — Sâmbăta după masă. Trenul aduce pe toți trei împreună. Sunt primiți cu urale nesfârșite. Vorbiri de bun sosire rostesc: Dr. Valer Pop președintele Agru-lui, *Dl. Bilțiu* prefectul județului Someș și *dl. Victor Pop* președintele organizației Dej. Le răspunde Excelența Sa Episcopul *Iuliu Hossu* din Cluj.

După cuvintele de salut șirul lung al automobilelor și al trasurilor în sunetul fanfarei militare, se îndreaptă spre poartă triumfală

ridicată cu mult gust în fața spitalului. În mijlocul unei mulțimi imense dl. *Corvin* primarul orașului Dej vorbește în numele cetățenilor acestui oraș. După aceasta mulțimea se îndreaptă spre Biserică, unde se oficiază *Vecernia*, la care predică Reverendisimul *Agărbiceanu*.

Sedința comitetului central.

Încă înainte de masă comitetul central a ținut o ședință, care a continuat apoi și după masă. Aceasta ședința a comitetului a cuprins discuțiile comitetului central și propunerile lui pentru o muncă rodnică. Este deschisă de *Dr. Valer Pop* preș. Agrului. Constată, că „Agru“ este înființat, aproape în toate parohiile. Însă atâtă nu ajunge. Trebuie să se armonizeze activitatea singuraticilor organizațiuni, căci lucrând fiecare separat, nu se atinge scopul urmărit. Lipsesc legătura organică și ierarhică, directiva de îndrumare. La introducerea acestora fiind aceasta a IV. adunare generală

Apoi *Dr. Augustin Popa* secretarul general al Agru-lui expune în linii generale raportul, ce se va citi la congresul general. În legătură cu aceasta expunere se fac multe și salutare propuneri. Așa *Dr. Valer Pop* din București propune, ca raportul să cuprindă preconizări. După ce munca organizării s'a terminat, trebuie să intrăm în faza marilor realizări. La noi — în Țară — ideea de „drept“ este în dispariție.

Justiția procedează după interpretări personale ale legilor. Aceasta destrămarea a ideii „legalității“ înseamnă destrămarea morală a Țării. Boala spirituală numai pe cale spirituală se poate vindeca, cu o mișcare din jos în sus.

„Agru“-l în programul său are refacerea spiritului creștinesc. A doua ar fi lupta pentru restabilirea unității religioase a neamului. „Agru“ trebuie să potențeze activitatea Bisericii noastre. Între împrejurările de azi însă, intrarea în luptă poate să împiedecă recăștigarea liniștei. Abstragând dela timpul inoportun, „Agru“-l să preconizeze unificarea religioasă în senzul credinței catolice.

Păr. canonic Agărbiceanu militează pentru înfăptuirea biroului central cu un secretar activ propus în raportul general. *Dl. profesor universitar Borza* expune unele desiderate de mare momentuositate. Sub ocrotirea Agru-lui ar trebui federalizate corurile noastre. Apoi trece la chestia creșterii nouilor generații.

Educația tineretului este o problemă actuală și acută. Azi mai sunt încă câțiva oameni ieșiți din școlile bisericești, însă numărul lor din zi în zi scade și locul lor este ocupat de oameni crescuți fără școală bisericească, deci o generație fără educație religioasă. Legea învățământului primar va duce la dezastru, dacă nu se va ține cont la interesele poporului din sate.

Acum, când se face o nouă lege a învățământului, să facem tot posibilul, ca în sate catolice să avem numai învățător catolic. Propune, ca în aceasta privință să se facă o moțiune. Învățământul secundar nu are suflet este lipsit de ori și ce concepție. Profesorul de religie de multe ori nu poate să armonizeze principiile propuse la alte obiecte și de alți profesori. Este de lipsă, ca profesorii de religie să aibă o pregătire temeinică. Cere internate catolice în fiecare oraș pentru elevii școlilor secundare. — La universitate apoi studenții sunt lăsați în voia sorții. Și azi ar putea să se ajute prin internate.

La Cluj este *internatul maicelor*, unde sunt așezate 60—70 de studenți. Ca un mijloc eficace ar fi și numirea unui spiritual la Universitate.

Urmează apoi chestiunea *Reuniunilor Mariane Dna Boila* din Cluj după studii temeinice, este de părere ca Reuniunile Mariane să se federalizeze. Ca mod de organizare vrea descentralizarea. Cum este organizat Agru așa și reuniunile femeiești să fie organizate pe eparhii, apoi delegatele acestora să formeze comitetul central. Cere statute tip pentru unificare. *Dl. Augustin Popa* cere, ca activitatea reuniunilor femeiești să fie armonizate cu activitatea Agru-lui. Regulamentul lor să se acomodeze regulamentului Agru-lui *Dl. Valer Roman* cere, ca Reuniunile Mariane să țină locul unor secții feminine ale Agru-lui. *Dr. Tăușu* spune, că partea pietistă a reuniunilor femeiești nu se poate sacrifica. Așa dar, dacă reuniunile intră în „Agru“, să nu se atingă partea pietistă.

Raportul casierului, *Emil Birtolon*, arată un deficit, care provine din neachitarea taxelor de membru. Propune, ca pentru echilibrul bugetar să se ceară de la partea Înălților arhieriei permisiunea de a colecta în Biserici. Comitetul admite, ca să se intervină la Preasfințirii arhieriei în această chestie.

Urmează apoi chestie presei. Despre aceasta însă în numărul viitor.

